

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARSA

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.
 Gyakori hirdetések és a velünk összeköttetésben levő hird. irodák arrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

FELLELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

A jegyzők mozgalma.

A magyar községi jegyzőknek Budapesten, legutóbb Kolozsváron megtartott országos kongresszusa arról győzött meg mindenkit, hogy a jegyzői kar javadalmazásának rendezése csakugyan sürgős és alapos megoldást igényel. De meggyőzött bennünket arról is, hogy ez a rendezés nem hátritható egészben a községek vállaira, mivel egyrészt a községet annyi anyagi megterhelés nyomja, hogy újabb megterhelés már az anyagi tönk szélére juttatna egyik-másik községet, másrészt azért, mert a jegyzők tulajdon részben az államot szolgálják s így az államnak kötelessége a jegyzők anyagi érdekeiről megfelelő módon gondoskodni. Igaz ugyan, hogy az állam 1904. év óta némi segítségben részesíti őket, de ez oly jelentéktelen, hogy alig jöhet számításba akkor, amikor az állam érdekében elvégzendő munkálatok érdekében jegyzői karunk csak úgy volt képes eddig is a községek és a törvényhatóság ügyeit kellő módon ellátni, ha éjjel is nap-pallá téve, a hivatalos órákon túl erejüket megfeszítve dolgoztak.

Ily körülmények között kétségkívül szükséges a jegyzői status rendezése. Épezték a kongresszus határozatait a községek és vármegyék élénk érdeklődéssel kísérték, mert hiszen a községek révén az ország mindeneseinek nevezhetjük a jegyzőket, akiknek kezében összpontosul a község minden ügyes-bajos dolga. Mert a jegyző valóban az ország mindenese, ő az utolsó közigazgatási fórum felül-ről és a legelső alulról számítva, az ő kezén megy keresztül minden hivatalos irás, ami a községhez érkezik, vagy ami a községből kimegy. Nincs is a falu közéletének fontosabb személyisége a jegyzőnél és nincs is senkinek olyan befolyása egy falu életére, mind a jegyzőnek. Amely faluban jó a notárius, ez már a falu külső képen is meglátszik, mert ott termékeny talajra talál a kultúra és szemmel látható az emelkedés.

Közismert igazságok ezek annak a szemében, aki a falu életét csak némileg is ismeri és egészen természetes dolog, hogy akik a falu kulturájának emelését, a falusi jólét előmozdítását tűzik ki elérendő célul, ösztönösen kívánják a jegyzői kar összes jogos kívánásainak mielőbbi teljesítését.

Nincs talán az országban senki, semmiféle hivatalnokember, akinek oly kevés szabad ideje lenne, aki any-

nyiféle hivatalos teendővel lenne elhalmozva, mint a falusi jegyző és kevés olyan hivatás van, amely oly súlyos felelősséggel járna, mint a jegyző. Épen ezért szükséges, hogy a jegyzők anyagi gondokkal ne küzdjenek, hogy azt a terhes és felelősségteljes munkát, amelyet végeznek, jó kedvvel, szeretettel és gondoktól menten végezhessék.

Bármennyire sok legyen azonban a jegyző teendője, hivatásának, szociális feladatainak nem tesz azzal eleget, ha csak pontos hivatalnok és semmi más. — A jegyzőnek minden tekintetben faluja vezetőjének kell lennie. A falu minden társadalmi és szociális mozgalmában vezető szerepet kell vinnie, mert csak így vezetheti községét igazán a haladás útjára.

Jól tudjuk, hogy ez újabb terhet jelent a jegyzőkre és idejübe veszi amugy is kevés szabad idejüknél tekintélyes részét, de mintaszerű falukat, ismerünk olyanokat, ahol a jegyző nemcsak hivatalnok, hanem szociális téren vezetője népének.

Épen ezért kívánjuk, hogy a jegyzők jogos kívánásai mielőbb teljesüljenek, mert hiszünk, hogy egy anyagilag rendezett viszonyok között élő, megelégedett jegyzői karnak több ideje, alkalmá és kedve lesz a szociális munkára. De ugyanezen okból egy másik szerény kívánásunk is van, amelynek kifejezést kell adnunk és ez az, hogy minél kevesebb politikai szolgálatokra használják fel a jegyzőket! Egyáltalában az volna az ideális állapot, ha a jegyző, aki egyformán tanácsadója és védelmezője a falubeli összes gazdáknak, nem foglalkoznék pártpolitikaival tüntető módon, vagy legalább is nem korteskednék. Tanukul hívhatjuk a jegyzők legtöbbször: mondják meg őszintén, nem árt-e az a falu kulturális haladásának, ha a jegyző a gazdák egy része előtt politikai okokból elveszíti népszerűségét!

Ettől eltekintve, maguk a vármegyei törvényhatóságok is sürgetik az új községi törvény keretében a jegyzői status rendezését. Kolozsvármegyei törvényhatósága bizottsági felirattal fordul a kormányhoz, hogy addig is, fordul a jegyzői kar jellege törvényhozásilag megállapíttatnék, ideiglenes intézkedésként a jegyzők a törvényhatósági tisztviselőkkel párhuzamosan osztályoztassanak, olyformán, hogy a segédjegyzők illetményei a XI-től a segédjegyzők, a jegyzőké pedig X. fizetési osztályig, a feliratot a VIII-ig emelkedhessenek. A feliratot még a héten felterjeszti a vármegye

ugy a kormányhoz, mint a képviselőházhoz. A mai helyzet mérlegelésével kétségtelennek látszik, hogy ezt az intézkedést csak azáltal hajthatják végre, ha a községeket juttatják kedvezőbb anyagi helyzetbe. Erre nézve eleget elnyernék a fogyasztási adót és a korcsmai engedélyek fokozatosan a tulajdanukba mennének át. Amelyik község ennek dacára sem tehetne eleget kötelezettségeinek, annak az állam adna megfelelő pótlékot. Így a jegyzők kérdés ideiglenes rendezését megoldhatnák az adózók újabb megterhelése nélkül, sőt a jelenleg tulterhelt birtokos-osztály sok tekintetben tehermentesíthetnék.

Ezt a feliratot pártolás végett vármegyéknek is meg fogják küldeni. Hiszünk, hogy Barsvármegye is régi tradíciójához híven, szintén magáévá teszi a jegyzői karnak ezt a régen vájradó ügyét és annak rendezését hasonló felirattal fogja sürgetni a kormánynál.

Küzdelem a létért.

Írta: Müller Vilmos.

Folytatás.

Azokat a foglalkozásokat, amelyek testi érzékeknek és ujaknak tetsző javakat állítanak elő, tehát a földmívelést, mezőgazdaságot, a bányászatot, a mesterségeket és az ipart produktívoknak mondották; és minthogy a kereskedés tulajdonképpen már kész javakat, kész árut csak egyik helyről a másikra szállít, látszólag semmi újat nem állít elő, inproductív jellegűnek nyilvánították.

Szerencsére a kereskedő most már egész tisztességes társaságban volt, mert lecsak a bohóc, a színész, a balettáncos, az operanékes és más efféle előbb is megvetett osztályok, hanem az államférfiu, a pap, a tanító, a tudós, az orvos és több ily komoly és fontos foglalkozási ág szolgálatai is inproductíveknek mondattak.

A kereskedő ily körülmények közt a kérdés megoldását nyugodtan átengedhette az inproductívásban való kollégáinak és maga dolgai után láthatott.

A gőz és villamosság nyomán létrejött a nemzetközi közöség tudata. Az emberiség ma már egy nagy fogyasztási szövetséget, melynek minden egyes tagja függ a másiktól. Nem a nyers erő uralkodik, többé a világon, hanem az intelligencia, a munka, az előrelátás. A gazdasági verseny lép mindinkább a hadi verseny helyébe és szellemi színvonal emelkedésével a versengés egyre normálisabb alapon nyugvó lesz.

Nyomatékosabbá teszi a difterutiálást, előmozdítja a munkamegosztást, ösztönzi az egyéni energiát és az egész világ terme-

lésát. Az egyiknek a nyeresége nem szük-
ségképpen való vesztesége a másiknak. Ha
a nemzetközi forgalomból az egyik valamivel
kevesebb hasznot húz. Kétségtelen, hogy
a többet nyerőnek hasznában a kevesebb
hasznot húzó is osztozik, mert minden-
kinek érdekében van, hogy gazdag vevői
legyenek és kétségtelen az is, hogy minden
országnak a gazdasága hozzájárul más or-
szágnak gazdagításához. Ebben áll az em-
beriség szolidaritásának törvénye.

A mai, szinte meszerű világforgalom
azt eredményezte, hogy a hitélet s vele
együtt a kereskedelem viszonyai alaposan
átalakultak. De megváltoztak a kereskedők
maguk is, mert a mai élet sokkalta felsze-
reltebb követeléseket támaszt a kereskedő
emberrel szemben, mint az elmúlt korszakok.

Hogy egy ily hatalmas foglalkozási ág
működése során gyakran hátrányos hatása-
iban is jelentkezik és hogy a kereskedésben
a visszaélések száma nagy, ezt tagadni nem
lehet. A kereskedés leginkább használja a
spekulációt; spekulatív tevékenységénél és
természeténél természetesen mindazok a vissz-
saélések, melyek az egyéni egoizmus
teljes érvényesítésére irányulnak, nagyon
könnyen rendszeressé válnak.

A kereskedéssel kapcsolatos visszaélé-
sek okai annak, hogy a kereskedés ellen
nemcsak a már említett korszakokban uralko-
dott megvetés és ellenszenv, amidőn a
közgazdasági tényezők még egyenlő suly-
lyal ugy sem szerepeltek; hanem hogy ko-
runkban ismét és megújult erővel ellenséges
fölfogások kezdenek lábra kapni s főké-
p az agrárius irányzatnál rendszeres törekvés-
sé fajultak.

Az ugynevezett „latejnerék“ a szellemi
felsőség átérzésétől áthatva — még manap-
ság is — lekicsinyítik a kereskedőt, mivel
egészen balul azt hiszik, hogy a kereske-
delmi munkássághoz nem kell tudomány s a
kereskedelmi foglalkozás nem agnyomorító
foglalkozás. A mai korban az aprózó mun-
kamegosztás és az intenzív, részletező munka
korszakában az általános, szinte rohamos

haladás kényszerítő hatása alatt a modern
kereskedőnek is rajta kell lennie, hogy to-
vábbképzésén szerető gondtal, szorgos igye-
kezettel fáradozzék. Üzleti érdeke megki-
vánja, hogy azokkal a fontos gazdasági és
politikai kérdésekkel foglalkozzék, melyek
a világot mozgatják. Ehhez jelentős értelmi
fok és sokoldalúság kell. A modern keres-
kedőnek meg kell ismernie azokat az uji-
tásokat, találmányokat, melyek szakjába
vágának, mert ezeknek alapos tudása nélkül
elmarad a haladástól. A manapság igen erő-
sen kiélesedett versengésnél azé a győzelem,
aki többet tud, akinek értelmisége fejlettebb,
aki szakjában avatottabb. Amit tudsz, az
neked jó fegyvered, amit meg nem tudsz,
az jó fegyvere a versenytársnak, amely legyőz,
ha nem vagy szemfüles, élelmes, ügyes. Ezért
legyen készültséged alapos, gazdag.

De ne csak a kereskedőnek szempont-
jából vizsgálódjunk, ha nem az általános em-
beriből is, hiszen a modern, művelt kereske-
dőre, mint a társadalom tagjára nagy köte-
lességek várnak, különösen minálunk idehaza.
Az igazi tudás, az elme felvilágosodottsága
szabaddá, nyugodtabbá teszi az egyént,
esztét és ítélőképességét élesíti s megadja
neki a lehetőségét, hogy könnyebb szerrel
keresse meg kenyerét tanulatlan embertár-
sánál. A német „Wissen ist Macht“ (a tu-
dás hatalom) szállóige lassan bár, de ter-
jedőfélben van minálunk is és a vérbeli
magyar ember is hová-tovább megtanulja
tisztelni és méltányolni az elméleti tudást,
amely minden gyakorlati tevékenységnek
alapja, irányítója. Nálunk jó sokáig, szinte
nagyon is sokáig, mintegy divatja járta,
hogy leszólják, lebecsüeljék a bölcselke-
dést; sok jót tőle nem igen vártak, külö-
nösen a kereskedelmi és ipari pályákon,
amelyek kiválóképen gyakorlatiak s ame-
lyeknél a rutint, az ügyességet még ma is
sokan fölébe helyezik a szakbeli elvont tu-
dásnak. A gyakorlati irány kételkedő em-
bereinek bizonyára igazuk van, hogy a leg-
kitünőbb elmélet egymagában nem kellő
eredményű, mert az egyénnek veleszületett

rávalósága — a kereskedőnél a spiritus
mercatoris — a pályához való kedv, a mun-
kaszeretet állandósága legtöbbször döntő ha-
tásnak és nem pótolható. Viszont kétség-
telen az is, hogy a pusztá gyakorlat sze-
rezté tudás elméleti készültség nélkül tapo-
gatózó, darabos és hűságos, tehát kontár.
Ezért nyilvánvaló, hogy igazi sikert csak
akkor érhetünk el, ha gyakorlati munkássá-
gunk során hasznát vesszük a tudományos
kutatás eredményezte elméletnek. Mert hi-
sen mi a valódi elmélet? Semmi más, mint
elvont gyakorlat s a gyakorlat semmi egyéb
alkalmazott elméletnél.

Az a valóság, hogy némileg rendkívüli
természeti adományaiknál fogva mindenféle
iskolai képzés nélkül nagy sikerekben gaz-
dag kereskedői pályát futottak meg, sehogy-
sem téveszen meg bennünket. Ilyen rend-
kívüliség a lángész kiváltsága. Ezek a fér-
fiak rendszerint szegény sorból küzdöttek
fel magukat erős, szívós akarattal, az elmé-
nek minden fényességével, jellemük példa-
szerű kitünőségével. Gyors felfogásukkal és
emberismeretükkel s következtető képes-
ségükkel, ők mindenképen fölülműltek azt
a fokot, amelyet középszerűségnek szoktunk
nevezni. Nem csoda tehát, hogy elhagyják
a kevésbé ártottakat, akik az élet küzdel-
mére nincsenek úgy felvértezve, mint ők.
Manapság a termelés és kereskedelem vilá-
gában a képzettség a főtényező. Ma már
nem lehet, mint hajdanában, mikor még a
verseny jelentéktelen volt, az ipari és ke-
reskedelmi vállalatok terén a harcot hiá-
nyos ismeretekkel felvenni. A harctér szé-
lesült, a versenyzők száma szaporodott, a
harc nehezebb lőn. Aki a legjobb felsze-
reléssel indul a csatába, az győz. A termé-
szettől adott fegyverek sokat vessitettek
jelentőségben azokkal szemben, amelyeket
magunknak megszerezhetünk.

A tudás kibővítése és mélyítése gazdag
tartalmat ad az egyénnek s lehetővé teszi,
hogy új viszonyokhoz gyorsan alkalmazkod-
hassék.

Végzetes hiába volna be nem ismerni,

T A R C A.

Jövendölés.

Álmaimnak rózsafátylát
Te csak egyre téped,
Nem értesz meg, mert mások sem
Értenek meg téged.
Talán soha nem szerettél,
Álmodat sem szövögtéted
S nem dobogott, nem zokogott
Senki szíve érted . . .

De jön idő, amikor még
Te is szósz majd álmod,
Rózsát akarsz s nekem mégis
Tővisen kell járnod
És a szíved boldogságát,
Álmaidnak rózsafátylát
Durva kezek összetépik,
Mint hervadt virágot.

Papp Dezső.

Hadjagyorlatom.

Kedves Ősém!

Megígérted nekem, hogy, miután a
katonai pályára készülök és szeretnél egyet-
mást hallani a katonai életéről, sz idei ősi
fegyvergyakorlatok letöltését közölni fogom
veled. Olvasd figyelemmel, lehet, hogy még
hasznát is vessed.

Tehát én, mint az utolsó fegyvergya-
korlatra kötelezett tartalékos hadnagy,
augusztus 10. én vonultam be Lévára a 14.
honvédegyalozezred 2. zászlóaljához 35
napra. A laktanyában már együtt voltak a
többi tartalékos tisztek, zászlósok és had-
apródok, számszerint kilencen. Midőn már
a behívottak száma teljes volt, bementünk
jelentkezni a zászlóalj-parancsnok úrhoz.
Itt tudtam meg, hogy bakadialektusban
szólva a „nyócsagyik szószadhoz“ vagyok be-
osztva és pedig másik két tartalékos bará-
tommal együtt. Elmentem velük a század-
parancsnok úrhoz is jelentkezni, aki, mint
régii ismerőst üdvözölt. Aznap már csak
délután 6 órakor volt hivatalos teendőnk,
tudniillik, amidőn a bevonult tartalékos
legénységgel alaposan megszaporodott szá-
sádok rendeztetek, beosztattak. Minden
tisztt, zászlós és hadapród kapott egy-egy
szakaszt, mintegy 25 embert. Persze a
ténylegesen alantós tisztek is. Az enyém a
8 század 4 szakasza lett.

Másnap reggel 6 órakor (pardon, még
beosznak, hogy nem a hivatalos kifejezést
használok) azaz „délélőtt“ 6 ó. kor a gya-
korlótérre vonultunk ki, hol eleinte sorok-
ban, majd szakaszban és században zárták
beie a tartalékosokat a katonás mozdula-
tokba és ügyességekbe. Délután folytatás.
Es így ment 3 napig. Közben egy délélött

a lövöldében voltunk, hol minden tartalé-
kos 10 éles lövést tett. Aki jól talált, még
pénzjutalmat is kapott. Később az egész
zászlóalj együttesen vonult ki és zászlóalj-
ban gyakoroltunk. 17. én és 19. én a Teg-
zesborfó melletti, úgynevezett „Rovnye-
szállás“nál volt harcszerű lövészet éles
tölténnyel. 18. én pedig a Kossuth Lajos-
téren volt parádé, amit úgyis végignéztél.
Délben nagy bankett a tiszti étkezdében a
legfelsőbb Hadúr születésnapja alkalmából.

20. án „délélőtt“ 3 órakor indultunk a
laktanyából ki a vasuti állomásra. Külön
vonat vitt bennünket, amely 4 órakor in-
dult. Nyitára utastunk. Azt hiszed, hogy
hamar odaértünk? Óh nem! Miután a
külvonaton a rendes vonatok menetrendjét
nem zavarhatta, sok helyen órákig kellett
vesztegelnünk. Így pl. Köhidgyarmaton 2
álló óráig vártunk, míg Párkányánál csak
1/4 óra jutott a reggelizésre. Érsekújvárott
pedig 3/4 óra az ebédre. A legénység szá-
mára a vonaton főztek a mozgó konyhák.
D. u. 4. kor mégis berobogtunk a nyitrai
pályaudvarra, hol az ezred tisztikara élén
az ezredparancsnokkal fogadott bennünket.
Kiszállás után 1 óra pihenő volt, míg a
málhát a kocsikra felrakták. Ujtítás volt az
idei gyakorlásokon az is, hogy a podgyász
továbbítására nem polgári fuvarokat, népies
nyelven „forspontot“ vagy „rospontot“ hasz-

hogy a műveltség mellett a kereskedés gyakorlati ismerete épp olyan, talán amannál még fontosabb. Sőt a gyakorlati kereskedő az elméleti embert, a comptoiristát, ki vezetés nélkül működni nem képes, nem is tekinti kereskedőnek. És fájdalom, igaz van, teljesen igaz van. Ami késnél a szükseges nyél, az a kereskedésben az elmélet. Fontos, igen fontos segédeszköz, de nem végecsél.

Számos ujság nagyhangú vezércikkének vásári lármája az éretlen sokaságnak szól, ez az olcsó pénzü hízlekedés sok veszedelemmel jár. A józan hazafiság azonban nem dicser mindent, s a hibák feltárása kötelesség. Valljuk be őszintén, hogy hazánk, ez a jelesen földművelő ország, ipar és kereskedelem tekintetében az elmaradottak közül való. Magyar népünk, sajnos, még nagyon járatlan közgazdasági dolgokban s hirhedt nagypipájú kényelmességgel, közömbös nemtörődömségével s örökös (jobbádn meddő) bénító hatású politizálással, a sok dinom-dánom felkészöntő s puffogó ünnepi beszéd, meg időpocsékoló kártyázása közepett nem is ébred egyhamar annak komoly tudatára, hogy a teljesen megváltozott idők, a gyors folyásu, szinte rohamos élet a réginél különb, műveltebb, élelmesebb, mozgékonyabb kereskedőt követel. Meg kellene történnünk maradi voltunkat s ki kellene tövestül irtanunk ezt az óedi, félszeg, előkelődi felfogást, hogy csak a katonának, köztisztviselőnek, jogásznak, meg gazdaembernek van „ur.” foglalkozása. Bizonybizony, ne tagadjuk, hogy manapság is — két emberöltő idő után — fájdalom, még időszerűek Széchenyi István gróf e szavai: Bajaink a meddő közjogi sérelmeket hangoztató politikát üző rendszerben s ezzel kapcsolatos tévülésben van. Ne panaszkodunk hozakodjunk elő, ne pazaroljuk el a drága és soha vissza nem térő időt, amiből a nemzetnek gyakorlati haszna soha nem lesz, hanem iparkodjanak lerombolni a rendi bányákat, küzdjék le a balitéleket, vetközzék le a maradiságot, tanuljanak és haladásra

náltak, hanem kincstári társzekereket külföldre célra vásárolt lovakkal. Persze a kocsiok is katonák, „hajtó honvédek” voltak. — Végre elindultunk első éjjelezési állomásunkra, Zobordarászra. Az út rövid és kellemes volt. Jól esett a kis séta a vonatban töltött 12 órai szorongás, kártyázás után, hozzá még a nap is olyan rekkenően tüszött, az egész utazás alatt, hogy majd kiugráltunk a vagonokból. Szóval eléltünk Zobordarászba, hová „delután” 7 óra 30 perckor érkeztünk. A legényiség úgy itt, mint később mindenütt, pajtáiban, friss szalmán nyert elhelyezést, a tisztek pedig paraszt-házaknál szállásoltattak el. Megérkezés után az iskolában felállított tiszti étkezdében megvacsorálunk (paprikás csirke volt nokellival és kukorica) majd kiki szállására sietett. Úgy látszik Zobordarász a bolha hazája. Még „delután” 11 óra 45 perckor sem tudtam elaludni. Csak a gyakorlatok későbbi folyamata alatt láttam, hogy a többi felvakban is magas fokon áll fentemlített faja az állattenyésztésnek.

Másnap már haroggyakorlat volt a nyitraiakkal. A Pleska nevű hegyen volt az összecsapás. Gyakorlat után az egész tisztakar megbeszélésre gyűlt össze. Ezalatt jól megáztunk. Még haragudtunk az eső miatt. Hej, ha tudtuk volna, mi vár még e tekintetben reánk. Megbeszélés után Apponyba vonultunk.

buzditsanak. A multon ne keseregjünk, a jelent ne áldozzuk fel a multért s szerezzük meg a jövőt.

Nálunk nem igen tudják megérteni, hogy a legerősebb földi hatalom a gazdasági életből és a mélyre ható műveltségből fakad. A szegény és műveletlen nemzeteknek sohasem volt nevezetes szerepük a nagypolitikában. A népek forumán csak akkor lesz minékünk is szavunk, ha gazdagokká és műveltekké válunk. D. sz. magyarába öltözött diplomaták meg feltörekvő politikuskok szószátyárkodása nem sokat használ. Kevesebb beszéd, több munka pedig kétségtelenül üdvösebb volna. Szerete e hazában lépten-nyomon tapasztalhatjuk, hogy a főnemesség, a színmagyar köztisztviselők s az ugynevezett értelmiség nem igen tartják sokra a kereskedő foglalkozását. Nem eléggé rangos nekik. A kereskedőt csak akkor fogadják a maguk körébe, ha meggazdagodik.

Nálunk eddig az előkelő neveket szak tudás nélkül is jól honorálták. A pénzintézetek és ipari vállalatoknak többnyire szakértelem hiányából sűrűn előforduló bukásai azonban megváltozott idők közeledését jelzik.

Sok hiba elkövetésének okozója továbbá a közgazdasági műveltség általános hiánya; igényeink érthetetlen, indokolatlan fokozása. A gazda, az iparos, a kereskedő fia, ha már a középiskola néhány osztályát elvégezte, nem áll az atyja mellé annak foglalkozását megtanulni, hanem fixfizetésű hivatalosok után töri magát, a melynek elérése céljából mozgat protekciót és bizakodik a név és nexus hatalmában. Más országokban szinte hagyományos szokássá vált, hogy apáról fiura száll az üzlet, ha még oly nagy is a vagyona; sőt mennél gazdagabb, annál inkább rajta van, hogy növelje és hírnevét is öregbítse. Nálunk ennek a dicseretes és nemzeti vagyonosodás szempontjából föltötte nagybecsű szokásnak, hej, de ritkán akadunk nyomára és fehér holló számba mennek azok a kereskedők, melyek tennálásuknak csak első százados évfordulóját megünnepelni tudják.

Folyt. köv.

Apponyból ugyancsak haroggyakorlat keretén belül Korosra mentünk. Ezen két nap alatt nem volt eső.

Az ezredgyakorlatok 21—29.-ig voltak. Ezen idő alatt az ezred 3 zászlóalja és a géppuskás osztag két, vagy három félre osztva harcolt egymás ellen.

23.-án Korosról indulva elővett az eső és vert egész szeptember 12.-ig, míg csak haza nem értünk Lévára. Sőt azóta még most is esik. Az aznapra tervezett éjjeli gyakorlat is elmaradt a rossz idő miatt és bevonultunk Trencsén-Bánba. Ez volt csak az eldorádó. Elsőrangú elhelyezés, 3 kávéház, jó cigány, az étkezde egy tükrös bálteremben, továbbá 24. és 25.-ike pihenő. Persze, volt mulatság. Bánban 28.-ig voltunk. 26.-án harcserű lövészet volt, melyhez az ezred egy hadiállományú zászlóaljnak alakított. Szép látvány volt ezen zászlóaljnak harchoz való fejlődése és tűzharca. Mint hallom, 34000 éles tőltény használtott föl, melyből 2000 találat érte a kéregpapírból kivágott muszkákat. Nekem különösen tetszett a géppuskás osztag, melynek kis mokány lovai hátukon a géppuskákkal mint a seregék másztak egyik szikléről a másikra. No és amikor tűzelni kezdett a géppuska! Hogyan szórta a rengeteg gölyöbist! Ezen lövészetnél a dandárparancsnok is jelen volt.

A d e r e s.

Vármegyénk szegény községeiben, az erkölcsi apathiának olyan ijesztő, elszomorító jelenségei kiáltoznak felénk, a melyek együtt költik fel minden jó érzésű emberben a szánalom és az undor érzetét.

A jelenségek között kétségekívül a legmegdöbbentőbb az, hogy a nép nem tudja érezni a büntetés megszégyenítő, dehonosztató hatását. S ha ömlőcöt ül valamely törvénybe ütköző cselekedete miatt, ez által társai nem tekintik az illetőt megbélyegzettnek s a visszaesők nagy tömege mutatja, hogy az elszenvedett szabadságvesztés nem riasztja őt vissza attól, hogy ugyanolyan cselekedetet újra elkövessen.

Sőt! És itt van az óriási baj! A mai humánus büntrendszertől elvonulva a kiváló gondoskodásban részesül a bűnös szabadságvesztésének ideje alatt, hogy egyenesen vonzóvá, kellemessé válik rá nézve a fogság, hogy ne kell a mindennapi kenyer után való küzdelemben törnie magát, hanem táplálkozás, ruházat, tisztaság, egészséges tartás tekintetében megkap mindent, a mit otthon nyomorúságban, szegénységében nélkülözni kénytelen.

Ezért, ha valamelyik bűnösnek sikerül a reá kimért pénzbüntetést szabadságvesztésre átválttatni, ez előtte már kétszeres nyereséget jelent; megmarad a nyomorult garasa és egyidőre gondoskodva van az ellátásáról.

Az a humanizmus, melyel a büntető igazságszolgáltatás a pénzbüntetések behajtása körül jár el, indokolt abból a tekintetből, hogy a szűk körülmények közt élő bűnös családja szájából veszi ki talán az egyetlen falat kenyeret a büntetésnek ez a neme.

De épen azért, mert így van, t. i. hogy a pénzbüntetés által a bűnös ártatlan családja is szenved, a szabadságvesztés büntetés pedig szinte vonzó az erkölcsi apathiában sanyilódó emberek előtt; — épen ezért kellene a büntetőigazságszolgáltatásnak más hathatósabb büntető eszközökről is gondoskodni.

Szinte látom, hogy zudul fel a huszadik század hamis nyomokon szervezett humanizmus, mikor ki merem mondani, hogy a testi fenyegetések büntetésében való alkalmazása az egyedüli módszer arra, hogy a lélek finomságai iránt teljesen érzéketlen állapotú bűnösökre javító hatást gyakoroljon.

27.-én jó dolgunk volt. Haroggyakorlat volt tervezve, melyhez a nyitraiak voltak az egyik fél, mi, lévaiak, a másik. Majd elfelejtettem, hogy Bánban bevonult még eszedünkhez egy szakas 3.-as közös huszár és két tarack. Hát 28.-án a tarackok is a mi felünkön voltak. Azaz csak lettek volna. A nyitraiak, szegények már „délélt” 6.-kor elindultak, mi pedig csak 8.-kor. Da bizony Jupiter Pluvius azt mondotta, hogy nem lesz semmiféle hadakozás és adott jó nagy záport. Mi hamar otthon voltunk, míg a nyitraiak csak 10 óra felé érkeztek meg bőrig ázva. Volt megint pihenés. Már sok is volt a tévülésből. Kérdeztem a Berczit, egyik tartalékos kamerádomat: „Mit fogsz csinálni, Berci?” Hát hazamegyek, még egy kicsit tanulgatom az előjárók neveit, aztán alszom!”

28.-án Bánnak búcsút mondtunk. Ez nap kezdődtek a dandárgyakorlatok. A mi eszedünkön kívül a 16. honvédszázad, egy század közös huszár, 2 ütög ágyú és 1 ütög tarack, összesen 12 löveg, volt rész a dandárgyakorlatokban, melyek 28—31.-ig tartottak. A gyakorlatnak jó idő kedvezett. Megvertük a 16.-osokat és 6 ágyújukat 1/2 század huszárjukkal egyetemben. A megbeszéléshez már csak a lovasítottaknak vagyis századparancsnoktól fölfelé, kellett menni. A gyakorlatot végignézte a kerületi

A mult emlékei közt ott pihenő deres, — akárki mit beszél! — egy becsületes, jó eszköz volt az elvaku't szenvedélyek féken tartására. A testi tájdsalom, szégyen megtartására a mi népünk értelmi színvonalát és erkölcsi anáthiáját tekintve, sokkal nagyobb, mint a mai börtön rendszere.

Alig van olyan bíró, olyan jogvédő, aki a praxisában felmerülő esetek egy óriási részében ne érezne üdvösnak azt, hogy a vádlottat pénzbüntetés vagy fogság helyett egy pár jól megérdemelt pofonnal bocsássa el s aki a nép között él és látja a duhajkodó suhancok apró kihágásait, melyek mind a léleknek a nemes iránt való fogékonytágot dokumentálják, az tudja csak, hogy ezt a duhajkodó vágyat, mely aztán nagyobb gonoszágokra ösztönöz szenvedélylyé nővi ki magát, nem lehet másképpen megfékezni, mint a szó teljes értelmében kiverni a legényből.

De hát a hamis jelszavak után induló huszadik századbeli emberbarát szent borzadályal forgatja szemét, a mint csak a nevéit is említi annak a régi jó medicinának, — a deresnek.

Különfelek.

— **Vasuti ügyek.** Ugy értesülünk, hogy az 1913. évre szóló állami költségvetési törvényjavaslatban megfélelő összeg van előirányozva arra is, hogy a Párkányána-lévai vasutvonalon alépitménye — tekintettel a nagy személy-, de főként a teherszállításra — már 1913. évben elsőrangúvá alakíttassék át. Nagyon országos körülmény ez az egész vidék, de leginkább Léva város vasuti forgalmára nézve, mert tudvalevő, hogy gabonakereskedőkink a vasuti raktárak elégtelensége és lassú közlekedése folytán a pályaudvaron beállott árutorlódás miatt sokszor napokig sem adhatják fel gabonájukat, mert sem az alépitmény, sem a mozdonyok nem bírják meg a nehezebb és gyorsabb szállítást. — Felhívjuk a városi tanácsot, hogy ezen ügyben sürgősen lépjen akcióba az illetékes helyen, nehogy a tervbe vett építkezésre preliminarál összeg esetleg máshová fordíttassék. Küldöttségileg mutasson rá a vasutak igazgatóságánál az állomásunkon fennálló és gyors intézkedést váró hányokra, amelyek bönítolag hatnak a város és vidéke kereskedelmi és ipari forgalmára és csökkentik annak jelentősé-

parancsnok is. Gyakorlat után Ribénybe mentünk. Itt a kerületi zenekar is bevonult hozzánk és már a bevonulásnál is játszott. Úgy látszik, hogy sok ló nem muszika, mert például századparancsnokom „Babá“-ja is ugyancsak randaírozott; mikor a zene mellett elhaladtunk. A délutáni térzenéhez kellett aztán vinni az órnagy úr „Kaczor“-jával zenét szoktatni. A szoktatásnak, mint később láttam, eredménye is volt. A térzenét hatalmas zápor verte szét.

Másnap Korosra mentünk. Persze előbb gyakorlat volt a 16-osok ellen. Az idő megint szép volt. Csak a gyakorlat volt fárasztó, mert sűrű erdőn, bozóton meredek hegynek felfelé kellett nyomulnunk. Koroson d. u. a báró Forster-féle parkban volt tényszerű. 30.án délelőtt könnyebb gyakorlat volt. Az ebédet egy közbeseő kis faluban fogyasztottuk el. Itt emletem meg, milyen áldás a mozgókonyha, népies nyelven konyhakocsi a csapatra. A mozgókonyha két részből áll. Az előrész a spajz, a jégverem s hátul a sparthert 8 kg. fával. 2-féle ételt lehet rajta főzni 4 óra alatt 270 ember számára. Azonkívül 6 tiszt részére levest, sültet és tejszót. Két ló vonja. Persze míg a csapat menetel, az étel megfő és így beérkezés után azonnal lehet koztolni. A Papin-fazék elvein a spajzik. Ami zászlóaljunkkal 2 ilyen mozgókonyha volt. A tisztok gyakorlat alatt

gét. Eszközölje ki továbbá azt is, hogy a már finanszírozott Léva-surányi vasut egyenesen Lívával köttessék össze és annak kiépítésénél ne érvényesüljön a mm-féle magánérdek és befolyás. Szóval: kérjük a tanácsot, hogy üzzön már egyszer egyszésges vasuti és kereskedelmi politikát is.

— **A Tanítók Házának megnyitása.** A Bars megyei Általános Tanítóegyesület által Léván létesített és fentartott József Főherceg Tanítók Házának megnyitása folyó hó 15.én, vasárnap, délelőtt 11 órakor ment végbe. A szépen sikerült ünnepélyen résztvett: Végh István, az egyesület elnöke, Missik István, egyesületi alelnök, — a tanítóképző tanárai Köveskúti Sándor és a főgimnázium tanári kara Tóth Sándor igazgató vezetése mellett; továbbá: városunk összes iskoláinak tanítói, a tanítóképző növendékei és számos tanügybarát. Az ünnepélyt a tanítóképző növendékeinek énekkara a himnusz elénekkelésével nyitotta meg. Azután Köveskúti Jenő, mint az internátus felügyelő bizottságának elnöke, lelkes és költői lendületű beszédében rövid viszályintást vetve a Ház létesítésének valószínűsítésére, a tanítói pályának méltóságát jó magavisletrre és szorgalomra buzdította az internátus növendékeit, akiket a gondnoknak alyai szeretetébe ajánlott. A szótát eléneklése után a jelenvoltak Jaross Ferenc gondnok kálauzolására mellett megtekintették az internátus szobáit s azoknak minden tekintetben kifogástalan és modern berendezése felett teljes megelégedésüknek adtak kifejezést. A Házban ez idő szerint 22 főgimnáziumi tanuló van; és pedig: tanítónak a fia: 16, nemi tanítót: 6.

— **Gyászhir.** Megdöbbenő módon ragadta ki a halál az Élet kertjéből Komzók Lajos, Léva város köztisztviselőben álló pénztárnokát, ki még halála napján is estig szorgalmasan végezte hivatalos teendőit. Az életerős férfiúról senki sem gondolta volna, hogy az elmulás szelleme ott settenkedik körölette s egy pillanatban, mikor nem is gondolja, vállára teszi Ezét s mondja: jössz te velem. Penteken estefelől, hivatalos teendők után, néhány jó barátjával az Oroszlán vendéglőbe tért be egy pohár borra. De alig ülték le, panasszkodott, hogy rosszul érzi magát, nehez a lélegzése. Ezért fizetett és hazafelé indult. Barátai közül, látván, hogy sápadt, ketten elkísérték, de utközben újra rosszu lett s pár percnyi szenvedés után meghalt. A gyorsan előhívott,

a tiszt étkezdében menaszisznak. Laikus ember el sem tudja képzelni, milyea boszorkánysággal megy az, hogy reggel még az étkezdében fristőlököl az ember és délben már más faluban, talán 30 kilométerrel tovább, ugyanaz a tiszt étkezde adja a 3—4 fogásos ebédet, hozzá gyümölcsöt, faketét, teát, bort, sör, snapszot és még tudom is én mit. Az étkezdet egy fiatal tiszt vezeti. No, hisz van dolga szegénynek. Az egyik paprikás csirkét szeretne, a másik malacpörköltet, míg a harmadiknak nyúlpecsenyőre fáj a foga. Ha túrók térsza van, akkor jobb lenne szilvás gombóc. És így tovább. A szakácsné, persze, az étkezdevel vándorol. Azonkívül 2 katonapincér és 2—3 mosogató legény. Praktikus ládáknak viszik az edényt, asztalműt, spicerajt, italt stb. Szétszedhető tühely asztalok és székek egészítik ki a berendezést. Az egésznek 2 kocsi kell. A nagyobb gyakorlatoknál a személyzetnek civil ruhában kell bujkálni és vásárooknak adni ki magukat, mert különben az „ellenesség“ elfogja őket és akkor mit esznek „szegény uraink“. A szakácsné hagyományos neve: „lelkem“.

Tehát, hogy visszatérjek az eredeti dologra, 30.-án ebéd után egy nagy tarlóra vonultunk és ott tábort ütöttünk. Persze, jó idő lévén, kedélyesen ment a dolog. Estére megjött az étkezde is és vacsorál-

orvos, már csak a vízszelbülés köveit tében beállt halál konstataálhatta. Még régebben szivelhájásodásban szenvedett. Tanítatlan becsületes, jó ember volt, akinek talán sem haragosa, sem irigye nem volt. Családjának, jóbarátainak s hivatalának élt. S mind úgy szeretne, hogy örök időkre példányképül szolgálhat mindenkinek. A gondos családapát, a kedves huomort, fiatal kedélyű jóbarátot és a pontos, szorgalmas hivatalnokot gyászolja benne minden ismerőse. Adott jó szívében mindenki számára volt hely, aki szeretettel és bizalommal közeledett feléje. És ime a szíve szakította végét munkás életének mindössze 61 éves korában. Léva városának 33. év óta hivatalnok volt. Előbb árvaszéki jegyző, majd ellenőr s 1903. óta pénztárnok. Ép halála napján adta át a pénztárt, mert tegnap kezdődött meg a szabadsága. Benne Akossy Árpád alsóváradai körtjegyző apósát gyászolja. Halottát ma délután 4 órakor fogják örök nyugalomra helyezni. Elhunytáról mély gyászba borult családja, Léva város tanácsa és a lévai kerületi munkásbiztosító pénztár — melynek 19 év óta vezetője volt — gyászjelentést adtak ki.

— **Esküvő.** Bodrogi János kaposvári ügyvéd e hó 28.-án tartja esküvőjét a mosonoki római kath. templomban Ghimesy Magduskával, Ghimesy Lászlónak, a nyitrai püspöki uradalom jószágigazgatójának kedves leányával.

— **Az iskolai játszótér és a testi nevelés** érdekében sugatus hó elején tervezette fei a Barsm. Át. Tanítóegyesület emlékiratát a közoktatásügyi miniszterhez. Érdekes, hogy a székesfőváros most azoknak az eszméknek megvalósításához fog, melyeket az emlékirat hangsúlyozottan jelelt meg mint elkerülhetetlen népevelési szükségleteket. Az „Az Újság“ Főváros rovatában olvassuk (szep. 19.-én), hogy a székesfőváros közoktatási ügyosztálya nagy elyűt akar jövőben a szabadon üzhető testgyakorlatokra vetni, főleg pedig a játékra, „hogy annak vagy fizikai, erkölcsi és szociális hatásait a főváros ifjúságának tízezei is élvezhessék“. E végett tanítói és tanítónői számára, München város közoktatásügyének világihű vezetője Kerschensteiner György dr. háromhetes játék-tanfolyamot fog rendezni szeptember és október havában, melyre a főváros 10 tanítót, 8 tanítónőt küld. Ez a tanfolyam ki fog terjedni a játék életani, neveléstani és egyéb vo-

tunk. Délután 5 órától h-di állapot volt. Az est és az éjjel derült, csillagos, de hűvös volt. Fogyott a glühwein. Éjfél után jött a hir, hogy az ellenség, a 16-osok, jön. Nosza, csendben fegyverre kapunk és mentünk az ellenség elé. Meglehetősen kellemetlen volt a sötétben út nélkül botorkálni. Nemsokára élénk puskázás fogadott bennünket. Roham, „rajta“, ujjab tüzelés. Pár pillanat múlva általános volt a harci zaj, melynek vége az lett, hogy a 16-osok legyőztek bennünket. A gyakorlat után a dandárparancsnok közé gyűlt a két ellenfél tisztikara és a gyakorlatot megbeszélték. Azután a csapatok új elhelyezési állomásokra vonultak. Mi Nagydovórába kerülünk. Bár sohasem kerülünk volna. Gyatrább falut még nem láttam. Rossz, dohos szagú parasztszobák, sár, eső.

Az étkezde, mint minden faluban, itt is az iskolában ütött tanyát. Megérkezés után azonnal lefeküdtünk és délig aludtunk. Ebéd után unatkoztunk, ismét aludtunk, vagy kártyáztunk. Odakint zuhogott az eső, valamint éjjel és másnap is.

Folyt. köv.

natkozásaira és hatásaira, az egészségtaura, a játék szervezésére, a játzóterek berendezésére, a játékvezetés ismertetésére, az első segély nyújtásra, stb. Ezenfelül minden iskolájánál játzóteret fog a főváros létesíteni. A B. A. T. E. memorandum is ilyen tanfolyamokat kér a minisztertől és a játzóterek törvényhozás útján való biztosítását ajánlja. Tanácsunk és képviselőtestületünk, üdvösebben cselekedne, ha legalább a játzóterek dolgában követné a főváros példáját, ahelyett, hogy most új korcsma létesítésével az alkoholizmus terjesztésén fáradozna.

— Vasúti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter a garmvölgyi cukorgyár részvénytársaságnak a társaság oroszai gyáruvartárból kiindulva, Oroszka, Garamleker, Garamdamásd, Nyír, Agó, Garamvezekény, Zseliz, Tergenye és Nagypeszek községek határainak érintésével Ágota majorig tervezett fővonalból álló keskenyvágányu gőzüzemű iparvasútra sz előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— Tanítók közgyűlése. A „Léva-vidéki róm. kath. népnevelők egyesülete” 1912. évi október hó 3-án Verekelyen, a polg. kör nagytermében évi közgyűlést tart. Reggel 9 órakor a plebánia-templomban ünnepélyes szentmise. Délélt 10 órakor a közgyűlés a polgári kör nagytermében a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Gyermekevédelem és patronázs, előadja dr. Ruffy Pál miniszteri tanácsos, a m. k. állami gyermekmenhelyek orsz. felügyelője. 3. A tananyag módszeres kezelése, előadja dr. Dudek János udvari tanácsos, apát, egyetemi tanár. 4. Pénztári jelentés. 5. A jövő évi közgyűlés helyének kiützése. 6. Esetleges indítványok tárgyalása, melyek 3 nappal a közgyűlés előtt az elnökséghez írásban benyújthatnak. 7. Tisztújítás: elnök, társelnök, jegyzők, pénztáros, könyvtáros választása. — Déli 1 órakor társasbéd a kaszinó nagytermében. — Egy teríték ára 3 kor. — A társas ebédre jelentkezni lehet október 1-ig *Uherezky Géza* veréblyi tanítónál.

— Lelkész-választás. A kis- és nagykálmai ref. egyház presbiteriuma a megválasztott lelkesi állásra egyhangulag *Kona Károly* lévai segédlelkész meghívása mellett nyilatkozott. A választást a kiküldött tanácsbírák e hó 24-én kedden délélt 10 órakor a kiskálmai ref. templomban fogják megejteni.

— Új szociális törvények. A kereskedelemügyi miniszteriumban, — mint értesülünk, — már elkészült a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyait szabályozó törvénytervezet is. Szociális szempontból rendkívül nagyfontosságú ez a javaslat. Régóta óhajtjuk, sürgetjük mi is az érdekelt társadalmi osztállyal együtt a megalkotását, mert ezen törvénytől várják ők és minden szociális érzelmei rendelkező ember, hogy sikeresen fogja megszüntetni mindazon igazságtalanságokat, amelyek ma nálunk a kereskedelmi alkalmazottak és magánintézmények viszonyában is érezhetők. Ez a törvény már őszel a parlament elé kerül és nem sokára követni fogják ezt a kereskedelmi minisztérium részéről más szociális törvényalkotások is, mint: a gyermekek, fiatal munkások és munkásnők védelméről, továbbá a vasárnapi munkaszünet szabályozásáról, valamint a magánalkalmazottak nyugdíjáról és akkori ellátásáról való törvényjavaslatok.

— Tanítói gyűlés. A Léva-vidéki róm. kath. népnevelők egyesületének lévai köre folyó hó 28-án, délélt 10 órakor, Léván a róm. kath. elemi fiúiskolában gyűlést tart, amelyre az elnökség ez uton is meghívja a kör tagjait.

— Gyászhir. *Svella* József életének 53. boldog házasságának 27. évében, e hó 17-én, délélt 8 órakor rövid szenvedés után családjának nagy fájdalomra elhunyt Léván.

— Erdőéri és vadéri szakvizsgák. Az erdőéri és vadéri szakvizsgákat a folyó évben október hó 14. napján d. e. 9 órakor fogják megkezdeni. Vizsgázní lehet Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcon, Kassán, Máramarosigeten, Kolozsvárt, Brassóban, Nagyszombatban, Temes-

várt, Pécsen és Szombathelyen. A vizsgákat mindenütt a megyeházánál tartják meg. A megfelelő bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok szeptember hó végéig az illetékes erdőfelügyelőségnek adandók be.

— Harmadosztály a gyorsvonatokon. Mint vasúti szakfőnökök írják, az október hó 1-én életbelépő új vasúti menetrend legérdekesebb újsága a harmadosztályú kocsi járatása lesz a gyorsvonatok egy részén. Egyelőre öt vonaton lesznek ilyen harmadosztályú kocsik: a budapest—szolnain, a budapest—kolozsvár, a budapest—bródin, budapest—brassóin, végül megmarad a gyorsvonati harmadosztály a pest—győr—szombathelyi vonalon is, ahol már szintén próbálkoztak ve'e.

— Színészek Léván. *Hidvégi* Ernő színigazgató, aki staggione társulatával Balassagyarmaton tartott előadásokat, a városi tanácstól engedélyt kért. A tanács az engedélyt folyó hó 21-ikétől 14 napra megadta.

— Árlejtés a honvédségnél. A 14. honvédszállógerend lévai zászlóaljánál szükségelőt lépés és tüzelő anyagokra folyó hó 23-án Léván a zászlóalj gazdasági irodájánál árlejtést tart. A szállítási szükséglet és feltételek a gazdasági hivatalban meg tudhatók.

— Az első hamis kétkoronások. Alig került forgalomba a kétkoronás, már is megjelentek a hamisítványai is. Az első hamis kétkoronásokat Triesztben adták ki. Eddig még kevés van belőlük forgalomban. A hamisítványokat ón, antimón és horgany észkeveréséből öntik és vékony ezüstreléggel vannak bevonva. A hamis kétkoronások nagyon sikerültek.

— Élelmezési cikkek ára 100 év előtt. Félegyházán egy régi kimutatásra akadtak, amelyekben az 1810-ik évről az élelmezési cikkek ára van feljegyezve. E szerint akkor a következő árak voltak: A tehenhús fontja 10 kr., borjúhús 12 kr., juhús 9, kr., serteshús 12 kr. Egy lud 20 kr., egy pár kacsa 24 kr., egy pár galamb 10 kr., öt tojás 9 kr. Egy itce tej 2 kr., egy itce tejfel 12 kr., egy itce fehérbor 14 kr., egy itce vörösbör 12 kr. Egy font sajt 9 kr., só, bab és lencse itceje 4 krajcár.

— Kinevezés Ifj. Tóth Arhur újbanyi ügyvédi unokát a m. kir. igazságügyi miniszter az alsókubini kir. járásbíróasághoz vegrehajtóvá nevezte ki. A szorgalmas törekvő fiatal ember kinevezése Újtáyan általános örömet keltett.

— Gyászhir. Részvétellel értesülünk a szomorú hírről, hogy *Horn* Berthold fakeskedő, a Tanítók házában volt tulajdonosa, aki f. évi augusztus hó végén költözött el Léváról Losoncra, — folyó hó 19-én Budapesten rövid szenvedés után meghalt.

— Jótékony alapítványok. A lefolyt izzanta ünnepek alkalmával — mint értesülünk — *Adler* Jakab a létesítendő izr. agkok menháza javára 500 és a helybeli főgimnázium azon izr. vallású tanulója részére, aki a legjobb előmenetelt tanusítja, — szintén 500 korona alapítványt tett.

— Madárízesek megvédése. A rovarpusztító hasznos madarak fészekének megvédése sok nehézségbe ütközik akkor, ha például az alkalmazott mesterséges fészekedő több fán szerteszét vannak felfüggesztve. Az odukhoz tudvalegőleg kóbor macskák, de persze más emlős vad ragadozók is a fán felkúszva jutnak és egyik fáról a másikra átugorva is képesek a fészekhez férközni. Az odajuthatást tehát egyfelől azzal lehet megakadályozni, hogy az ember a mesterséges fészekelőkészülékeket egymástól kellő távolságban álló fakra erősíti, hogy a ragadozó fáról-fára ne juthasson, másfelől pedig akadályt gördít az egyes fakon a felkúszás ele. Mig az előbbi nehezebbe nem igen ütközik, addig az utóbbinak keresztültelét a nagy köiteg gátolja. Mert ha több, ha sok fan van fészekedő felerősítve, minden egyes fára alkalmazni kell sz odu alatt sodronyhálógalert vagy töviskoszorút. Erre való tekintettel egy kertész ezt ajánlja, hogy egyéb fáktól kellő távolságban levő fakra

nem egy-egy, hanem több fészekedő fűgesszünk, mert jóval kevesebb védőhálóval vagy koszorúval — tehát olcsóbban — védhetjük meg.

— Nagy lóvásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Érsekújvárott minden év szeptember hó 29-én és 30-án különleges őszi nagy lóvásár tartassék. Az első ilyen és lódíjazással egybekötött lóvásár folyó évi szeptember hó utolsó vasárnapján s az utána következő hétfőn lesz. A vásár alkalmából a saját tenyésztésű 3 és 4 éves csikók, valamint anyakancák is díjaztatni fognak. És pedig: két első díjjal 150—150 koronával, két másodikkal 100—100, öt harmadikkal 30—30 és 14 negyedikkel 25—25 koronával. Ezen lóvásáron fogja a katonai kincstár is az ideai lószükségletét beszerezni. Lakások és istállók az érsekújvári polgármesteri hivatalnál rendelkezhetők meg.

— Elítélt körjegyző. Az aranyosmaróti kir. törvényszék büntető tanácsa e hó 10-én megtartott főtárgyaláson *Holler Béla* volt barskaproncai körjegyzőt több hivatali sikkasztásnak büntette miatt két és félévi fegyházbüntetésre ítélte.

— Sorozás. A veréblyi járásban meg-ejtett ez évi fősorozás megfelelő eredmény-nel végződött, 496 állításkülsőbe bevált 162 nyuloc. Ezek közül a hadsereghez besoroztatott 120 s a honvédséghez 42.

— A téli menetrend. Október eisején a magyar királyi államvasutakon új menetrend lép életbe, amely azonban semmi lényegesebb eltérést nem mutat a május óta érvényben levő nyári menetrendtől. Egy-két személyvonat a fővonalakon az egyik-másik kisebb állomásról korábban vagy később indul. A fűrdő és nyári vonatokat beszüntették, ami ilyen tájban mindig meg szokott történni.

— Mesterséges eső. Németországban több helyen sikeresen kísérleteztek mesterséges esőt létesíteni különféle szerkezetű gépezetek segítségével. A brombergi Vilmos császár intézet kísérleti telepén is végeztek már ez irányban kísérleteket s mint hírlik, a német birodalmi gazdasági egyesület szándéka, nagyobb díjak kiütése mellett, a jövő évi vandorkiállításal kapcsolatban ezen berendezések bemutatását és versenyét megtartani, hogy ezen újabb gazdasági vívmány minél szélesebb körben megismertessék s nyrcjen elterjedést. Remélhetőleg magyar birtokosok s gazdatisztek is kiutznak majd a kiállításra s lesz alkalmuk ezen öntözőgépeket működésben szemlélni.

Irodalom és művészet.

Új szlőjd könyv. *Biró Sándor* miskolci állami tanító „Szlőjd-gyakorlatok” című könyvének első részét harmadik teljesen átdolgozott és bővített kiadásban bocsátja utnák. Könyvéhez ezuttal *Guttenberg Pál* a „Kézimunkára Nevelő Országos Egyesület” igazgatója irt meglehangú előszót. Könyvét a szerző száz ábrával, három ív terjedelemmel bővítette, az elméleti részben lecke minta vázlatokat is nyújt, hogy még jobban kidomborítsa a szlőjd jelentőségét, hogy még jobban rámutasson a szlőjdnak a reáltárgyakhoz való kapcsolására.

„Szlőjd gyakorlatok” I. része 1 k. 60 fill. II. része 2. k. 40 fill. (Posta 10—20 t.) Földrajzi Plasztiká 1 k. 40 fill. ellégren-delhető a sze zónél.

A Magyar Figyelő most megjelent szeptember 15-iki számában Réz Mihálynak érdekes és aktuális cikkét olvassuk „Korzellem és vezető jog” címen. *Schachter Miksa* „Természet tudomány a közfelfogásban” feliratú dolgozatában maró gunnyal fordul azok ellen, akik a természettudományi világlétfogást néhány Darwinista frázis kritika nélküli alkalmazásában látják. Kádár Gusztáv közgazdasági benyomásokról számol be, amelyeket Amerikában tett. Hungarikus néven egy, a Balkánon élő, előkelő hivatalos állást betöltő hazánkfi Szerbia és Magyarország közgazdasági viszonyairól mond el figyelemreméltó dolgokat. *Farkas*

Pál „Carabos polgár“ címen színes elbeszélést írt a francia forradalom korából, Adorján Andor cikket, „Színház és sajtó,“ e közérdekű kérdést új szempontokból világítja meg. A rendezés is gazdagabb a „Feljegyzések“ rovata, amelyben könyv-kritikát, társadalmi és szociális kérdésekhez való elmés hozzászólásokat találunk. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-út 16., Singer és Wolfner. Előfizetési ár egész évre 24 K, félévre 12 K, negyedévre 6 K.

Husz eredeti rajz és ötven könyv — ingyen. Egy híres francia államférfi és publicista, *Olivier moudotta*:

— Nagyon sokra tartom az élelaponkat, mert hatalmas hivatásuk van. Az, hogy a nemzeti elmesség nagykövetjei legyenek.

A meleg, mély, gazdag speciális magyar humornak kétségtelenül első képviselője ma a *Kakas Márton*, a szövegében legtartalmasabb, rajzaiban legművészebb és kiállításában legszebb magyar élelapon. A *Kakas Márton*, amelyet *Sipulusz* alispitott és *Szöllősi Zsigmond* a felelős szerkesztője, a toll és az ecset humoristáinak olyan elit-gárdájával szolgálja a maga hivatását, amelyen még soha egy magyar élelapon rázaja alatt nem csoportosult. Külön becsülgya, hogy minden művelt családnak is kedves heti vendége legyen és ezért hozzászól nemcsak a politikai, hanem a társadalmi, irodalmi és művészi élet minden mozanatához is csapóer, tréfásan, de úgy, hogy soha egyetlen sorral vagy vonallal se izlést, se erkölcsöt nem sért. Mindezekon fölül, amellet, hogy a legszebb és legolcsóbb magyar élelapon a *Kakas Márton*, a példtalan kedvezésekkel is szolgál előfizetőinek. Minden negyedévben öt magyar művésznek öt eredeti rajzát sorolja ki közöltük és küldi el díszes keretben a nyertesekben és minden héten egy kötet könyvet juttat Fejtörő rovatia megfizetőinek. *Ichát évenként egy egész képtár és egész könyvtár ad ingyen.* A legközelebbi rajzsorsolás október tizedikén lesz és résztvesz benne mindenki, aki legalább egy negyedévre a *Kakas Mártonra* előfizetett. Az előfizetési díj negyedévre 3, félévre 6, egész évre 12 korona, amely összeg a kiadóhivatalba, Budapest, VIII., József-körút 5. sz. a. küldendő. Mutatványszámot ugyan-csak a kiadóhivatal küld ingyen mindenkinek, aki levelezőlapon kéri.

Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel elátott egyének, kik etvágyhiányban, telfuodásban, gyomorgörcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „*Moll-féle sídlitz-por*“ használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Széthűlés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, ec. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerüzletekben határozottan *Moll-féle* készítmény kerendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Nincs jobb és olcsóbb fém-tisztító, mint a *Globus* fém-tisztító-kivonat, amely már esztendőnk óta kitűnően bevált és milliói háztartásban használatos. E kitűző készítményt az ifjabb Fritz Schulz betéti társaság *Aussig* gyártja. A *Globus* fém-tisztító kivonat minden arany, ezüst, nikkell, sárga- és vörös rézből készült tárgynak gyorsan és fáradság nélkül pom-pás, tartós fényt kölcsönöz, abszolút értelmetlen, nem karcos és nem hagy nyomot maga után. A *Globus* fém-tisztító-kivonat soha tisztító erejét el nem veszíti, nem piszkít, mint a tisztító-pomádé és sokkal jobb és kiadósabb, mint a legtöbb forgalomban levő tojékony fém-tisztító. S az szónak egy a vége; a *Globus* fém-tisztító-kivonat a legeslegjobb fém-tisztító, amelyet kiválósága miatt több ízben kitüntettek. Így legutóbb a *St. Louis* kiállításán 1904.-ben a nagy díjjal. Ezért csak ezt használjuk, de ügyeljünk arra, nehogy valami értéketlen utánzatot szóznak a nyakunkba, mert sok ilyen van. Mindg a valódi *Globus* fém-tisztító kivonatot kérjük dobozban és védjeggyel ellátva. Kapható minden fűszerkereskedésben, droguériában stb. stb.

Igazság. „Boldogságunknak egyik alkotórésze: va'ódi Kathreinerből egy csésze“ így hangzott fel minap egy dalban és a tetszés, amelyet az énekés dalával aratott, a legjobb bizonyíték volt arra, hogy a jelenlevő háziasszonyok lelkéből beszélt avagy helyesen „énekelte.“ Mégis csak igazság marad: Kathreiner a legjobb kávé és ami 21 év óta a háziasszonyoknak mint „még jobb“ ajánlatot, az állandóságuk jónak nem ta'áltatott. Hányan tértek a Kathreinerhez vissza, akik mást próbáltak. Kathreiner nemcsak felette egészséges és olcsó, hanem jóízű és annyira hasonó a bakkávéhoz, hogy az tisztán is ha'ó. És mennyi pénz takarítható vele. Amit az énekés dalolt és amit az utcakon a szerencse-gomba hirdet, az igazság marad: Kathreiner Kueipp má-láta-kávéja szerencsét hoz minden házra.

AZ ANYAKÖNYVI HIVATAL BEJEGYZÉSE

1912. évi szept. hó 15-től 1912. évi szept. hó 22-ig Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Szitari Béla Keller Elvira Bucsek Gyula Mordenyi B.	leány leány	Margit Ilona

Hazasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Gubo József Szabik Veronika	róm. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Svella József	53 éves	Tüdőelégés
Komzák Lajos	60 éves	Szívbélulás

Lévai piacirak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.
Buza m.-mézsánként 20 kor. 40 fill. —
20 kor. 60 Kétszeres 17 kor. — fill. 18 kor. — fill. — Rozs 18 kor. 40 fill. 18 kor. 60 fill. Arpa 18 kor. — fill. 18 kor. 80 fill. Zab 22 kor. — fill. 23 kor. — fill. Kukorica 21 kor. 40 fill. 22 kor. — fill. — Lencse 30 kor. 60 fill. 31 kor. — fill. — Bab 26 kor. 60 fill. 26 kor. 80 fill. — Köles 13 kor. — fill. 14 kor. — fill.

Vetomagvak 100 kilónként: Vörös löhere természetűl arankamentes 175—180 Vörös löhere, kis arankás 165—175 Vörös löhere, nagy arankás 150—160 Luczerna természetűl arankamentes 130—138 Luczerna, világos szemű arankás 115—120

Nyiltér.

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Egyed, oldó házi-szer mindazoknak, kik emésztés zavarokban és az illő életmód egyéb következtés ményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerüzletekben kérjük *Moll* készítményeit.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

Fájdalom csillapító és erősítő **bedörzsölés,** elismert, régi jóhírnévű házi-szer szaggatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 2 kor. 2 Kapható minden gyógyszerüzletben és droguériában.

Főszékhelyi hely **MOLL A. gyógyszerész**
Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Kerestetik.

Fiatal hentes segédet keresek október 1-re aki korcsmába is kiszolgál és egyéb teendőket is végez, fizetés megegyezés szerint. — Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás.

3 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó.
Léva, László-utca 13.

Iskolázott leány

ki a négy polgári iskolai jó bizonyítvánnyal rendelkezik, állást keres.

Cim e lap kiadóhivatalában.

Régi

biztosító intézet

az északmagyarországi megyék újjászervezéséhez, az északi megyéket, de különösen Arva, Bars, Esztergom, Hont, Liptó, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Trencsén, Turóc és Zólyom megyéket alaposan ismerő, oly intelligens és agilis egyéneket keres, kik a biztosítás minden ágában jó üzleteredményeket értek el, és a magyar és lehetőleg a német és tót nyelvet is tökéletesen birják, 30 év-nél nem idősebb egyének előnyben részesülnek. Nyugdíjkepes állás, érdemszerinti díjazások. Fényképpel fölszerelt ajánlatok Eckstein hirdetőjébe (Budapest, VIII. ker., Erzsébet-körút 37.) küldendők.

Harisnyakötést

és mindennemű

kötő-gép munkát

elvéllal

NYITRAI NÁNDORNÉ

Léva, László-utca 13.

Kukorica-szárító

— eladó —

1 méter széles 4 méter magas és 10 méter hosszú.

Bővebbet: *Ladányi-utca 7.*

Tanuló felvétetik azonnal

Steiner Sándor

órás- és ékszerész, Léván.

WASHALL

legjobb mosószer

Washall Company Wien
II. Kurzbaugasse 3.

Kapható: **KNAPP** droguériában **LÉVN.**

A borfogyasztó közönség figyelmébe.

Ajánlom kitűnő minőségű boraimat
házhoz szállítva.

Börzsönyi zöld, fehér literenként 80 fill
Balatonmelléki „ „ 100 „
Neszemlyei Ó vörös „ 110 „

Helyben 5 liternyi rendelést házhoz
szállítom. Telefonon is megrendelhető.

Mély tisztelettel

Fertikó József
városi fogadó.

Thomassalakot

őszi és tavaszi szállításra kilópercen-
tenként 38 fillérért bérmentve
bármely állomásra, ugyszintén super-
fosfát, kálisó, kainit és egyéb
műtrágya féleket a legjutányo-
sabbban ajánl

Berceller Márton Ipolyság,
(Ingyen vegyelemezés.)

Kiadó üzlet és lakás.

Kálnai-utca 23 számú házban 1 üzlet-
helyiség hozzávaló lakással és pin-
cével és Ozman-téren szintén 1 üzlet
és lakás pincével és ugyancsak ott
1 lakás (2 szoba, konyha s pince) is
kiadó, Bővebbet Monaco Mosenál, Léva

Házeladás.

A Váradi-utca 10 számú 54 □-öl terü-
letű telkemet és azon épült lakóhá-
zamat, 694 □-öl területű hozzá
tartozó földemmel mely a ház
végében áll szabadkézből eladom.

GOLDFINGER ADOLF.

Kölcsönkönyvtár

ujjonnan kiegészítve kb. 8000 kötet
magyar, német és francia regény
NYITRAI és TÁRSA R. T.
könyvkereskedésében **LÉVÁN.**
Előfizetés bármely nap kezdhető.

Eladó ház.

Léván Teleky utoza 10. sz. ház
melybe jelenleg évek óta fenálló
hentes üzlet van
szabad kézből eladó. — — —

Bővebbet ott az üzletben.

„AZ OLLA“
szakorvosok
által meg
vizsgálva és
legjobbnek
minősítve
van.
Két évi jót-
állás.
Ara
tucatonként
4.—, 6.—,
8.— és
10. korona

Az „OLLA“
több mint
200 orvos
által leg-
megbízha-
tóbbrak van
ajánlva.
Kapható az
ország min-
den gyógy-
szertárcaon
és jobb dro-
gériákba.

Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csak
OLLA-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb
értékű silány utánzatot mint „ép oly jót“ feldicserni.
Az elárúsító helyek kimutatását. Árjegyzéket és eredeti
propaganda reklámat ingyen küld az
„OLLA“ gummigyár Wien. H/437 Praterstrasse 57
Kapható Léván: KNAPP I. drogeriájában
s PICK EDE illatszertész-üzletében.

A mesterdalnok.

Czipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuksarok.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33. **LÉVÁN.** Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült
házamban nagy választéku

állandó gépkiállítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Világhírű „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és
vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák
elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és
Schrantz-féle gőzcsepplő készletek, Ganz-féle motorok minden
nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

A Budapesti Asztalos
Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, 12 éve fenáll
felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét a
VIII., József körút 28. (Békkocsis-u. sarok), valamint
IV., ker. Ferenciek tere 1. sz. (Királyi bérpalota)
ujjonnan átalakított helyiségekben rendezett

lakásberendezési kiállítás

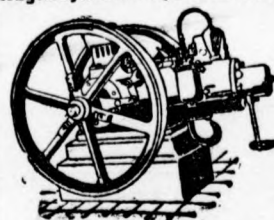
megtekintésére, raktárunk mely a legnagyobb az országban, a
legegyszerűbbtől, a legnagyobb kivitelű, művészek által ter-
vezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

Teljes lakásberendezéseket művészi
tervek szerint készítünk,
minden darab jótállás mellett adatik el.

CLIMAX

nyersolajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.

Magasnyomásu nyersolajmotorok 15-150 ló-
erőig

legelőszóbb és
legmegbízhatóbb
üzemet biztosít-
ják. Üzemköl-
ség löörönként
1-2 fill. Al'an-
dóan zavartalan
üzeml — Pénz-
ügyöri felügye-
tet nélkül! Egy-
szerű kezelési! Sok-
száz gépüzemben!

Költségvetések és árlapok díjmentesen.

Bachrich és Társa
betétitársaság motorgyári fióktelepe
BUDAPEST

VI. Vaozi-körút 59/tt

Szállítás és fuvarozás

valamint költözködések
legfigyelmesebben és jutányos
árban elvállal

Spitz Armin szállító

Léva, Szepesi u. 22.

Modern ház

a Mangorló utcában (17), 4 szoba
konyha, fürdő szoba, kamra, pin-
cze, üvegezett folyosó mellék-
épületben cselédszoba és mosó
konyha, parkirozott udvar, gaz-
dasági udvar kis zöldséges-kert,
kút az udvaron, folyó év november
hó 1-től bérbeadó, esetleg eladó.
Feltételek TOKODY IMRE vendéglősnél
tudhatók meg.

Polo

a legjobb folyékony
fémfiszfító.

Új női kalapüzlet.

Van szerencsém ezennel a n. é. hölgyközönség
szives tudomására adni, hogy **LÉVÁN** a „Drogeria“
épületében egy, a mai kor igényeinek teljesen
megfelelően felszerelt

női kalapüzletet

nyitottam,

hol már nagy választékban kaphatók a legutolsó
divatú női kalapok.

Pontos és szolid kiszolgálásról előre is biztosíthatom a n. é.
vásárló közönséget, annál is inkább, mert fő törekvésem oda irá-
nyul, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítsem.

Átalakításokat elvállalok és pontosan
eszközölöm.

Miután szives pártfogásukat kérem magamat szives jóindu-
latukba ajánlva vagyok

teljes tisztelettel

STEINER EMMA
női kalap divatterme
L É V Á N.

Ajánljuk :

legolcsóbb napi árak számi-
tásával elsőrendű, direkt
forrásokból beszerzett
fűszer- és gyarmatáruinkat,

valamint állandóan friss **csemege**sajt,
naponta érkező **felvágott** és egyéb
csemegeáruinkat.

Közvetlen kávéimportunk folytán

kávéink

ugy ár, mint minőség tekintetében
versenyen kívüliek!

Legjobb Mauthner-féle kerti és
vetemény magvak!

Gépolaj, gépkenőcs, tavottaszir
carbolineum, aszfalt-fedéllemez,
gummi- és aszbesztáru, petroleum,
benzin, carbit és kátrány vegyi
termékek, gyanta, kénpor, kék
és zöld gálicz, raffia-háncs, min-
dennemű festékáru,

portland és romárcement
állandó nagy gyári raktára.

M. kir. marhasó és lőpor-árnda.

DISZKOSZORUK

fa- és érczkoporsók gyári áron!

VARRÓGÉPEK

3 évi jótállással

Kern Testvérek

fűszer-, csemege és vasnagyszerkedése

Telefon 14. **L É V Á.** Alapított 1881.

Ajánljuk továbbá ujonnan berendezett vas-
áruházunkat.

Állandó raktárt tartunk legfinomabb **nickel**, **alumi-
nium**, **email**, öntött és lemez

konyhaedényekből,

egyensúly-, táblás és tizedes mérlegekből, legjobb minő-
ségű sajtolt lapát, szél répavilla és répakiemelő, fejsze
csákány, **kapaáru**, **fűrész**, **reszelő**, **metsző olló**, **ojtó**
kés, **összes kerti**, **mezőgazdasági**, **méhészeti**, **tej-
gazdasági**, **bádogos- és kőmives szerszámok**, **épü-
let- és butorvasalások** olajozók, **kenőszelenczék**, **gép-
szijak**, **szivattyúk**, **kendertömők**, **tömítő anyagok**, **viz-
mentes ponyvák**, **csigafurók**, **kalapácsok**, **saluk**, **állók**,
kereskedelmi öntvények stb. vascikkekéből.

Legelőszertűbb többször csavart **horg.** **drótfonat-
kerítés** és **tüskés huzal raktár.**

Fényképészeti cikkek, **kerékpá-
rok**, **pneumatikok** nagy raktára.

Szives megkeresésre készséggel szolgálunk spe-
ciális árajánlattal. Nagybani vételnél külön ajánlat.

Sajat gyártmányú
acél szénávasító kések
nagybani eladása.